

Enflasyon Muhasebesi- Varlık Yönetim Şirketleri'ne Etkisi

Enflasyon muhasebesi girift ve detaylı çalışma gerektiren bir işlem. Ancak yapılacak düzeltme işlemlerinin şirketimize etkisi genel olarak aşağıda özetlenmiştir.

Enflasyon düzeltmesinin amacı, mali tabloların uzun yıllar süren yüksek enflasyonun etkisinden arındırılması ve böylece vergileme üzerindeki enflasyondan kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesidir.

Vergi Usul Kanununun (VUK) mükerrer 298. maddesinin (A) fıkrasında enflasyon düzeltmesi, "**mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanması**" şeklinde tanımlanmıştır. Yani, enflasyon düzeltmesi, mali tablolarda yer alan **parasal olmayan kıymetlerin** Türk Lirası değerlerinin, tablonun ait olduğu tarihteki değerine yükseltilmesinden ibaret bir işlemdir.

Enflasyon düzeltmesi kime nasıl bir sonuç doğuracak?

Parasal kıymetler (parasal varlıklar ve parasal kaynaklar) enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuyor. Çünkü, bilançoda görünen parasal kıymete ait değer, bilanço tarihi itibarıyla o kıymetin satın alma gücünü de gösteriyor. Ancak, bilançoda görünen parasal olmayan kıymetlere (parasal olmayan varlıklar ve parasal olmayan kaynaklar) ait değerler, bilanço tarihi itibarıyla bu kıymetlerin satın alma gücünü göstermediğinden, bilançonun enflasyonun etkilerinden arındırılmasını teminen parasal olmayan kıymetler düzeltmeye tabi tutuluyor.

Buna göre, enflasyon düzeltmesi;

1) Özkaynağı güçlü, parasal olmayan aktif varlığı daha düşük kalan işletmeler açısından gider yönlü - zarar artırıcı,

2) Parasal olmayan aktif varlıkları güçlü, finansmanını borçlanma ile yapan, özkaynağı düşük işletmeler (borçlu ve öz sermayesi zayıf) açısından ise, gelir yönlü - kar artırıcı

Diğer bir bakış açısıyla, öz kaynağını ağırlıklı olarak;

- Parasal kıymetlerde tutan mükelleflerde **ilave gider yazma (kar azaltıcı/zarar artırıcı)**,

- Parasal olmayan kıymetlerde tutan mükelleflerde ise **ilave gelir yazma (kar artırıcı/zarar azaltıcı)** durumu ortaya çıkıyor.

Yani, 2024 hesap dönemi ilk geçici vergi döneminden itibaren, düzeltme farkları vergi hesabında dikkate alınacağından, enflasyon düzeltmesi; özkaynağı güçlü, parasal olmayan aktif varlığı daha düşük olan işletmelerde zarar artırıcı sonuç doğuracak, vergi matrahları fark kadar azalacak. Buna karşılık parasal olmayan aktif varlıkları güçlü, finansmanını borçlanma ile yapan, özkaynağı düşük işletmelerde ise, enflasyon düzeltmesi kar artırıcı sonuç doğuracak, vergi matrahlarını artıracak ve ilave vergi hesaplamaları gerekecek.

SÜNER VARLIK YÖNETİM A.Ş.
Esenler Mh. Sütlüdere Cd. Özgenç A. Blok.
No:12 E Blok K:1-2-3 Şişli/İSTANBUL
M. T. Bektaş V.D. No: 799 123 1512
Mersis No: 0799038 123 100 18
www.sunervarlik.com.tr

Sektörlerin enflasyon düzeltmesi karşısındaki durumu nasıl?

Türkiye Bilançosuna göre, bankacılık ve finans sektörü dışındaki şirketler yani reel sektör, genel olarak borçlu ve öz kaynak yönünden zayıf bir durumda. Bu da gösteriyor ki, 2024, 2025 ve 2026 hesap dönemlerinde enflasyon düzeltmesi, öz sermayesi güçlü bankacılık ve finans sektöründe gider (zarar) yönlü ; borçlu ve öz sermayesi zayıf finans dışı reel sektör şirketlerinde ise gelir (kar) yönlü bir etki yaratacak. Yani, bankacılık ve finans sektöründe vergi matrahları fark kadar azalacak, reel sektörde ise kara ilave edilecek sonuç doğuracak, matrahlarını artıracak ve ilave vergi hesaplamaları gerekecek.

Reel sektör düzeltme kaynaklı daha fazla vergi ödeyecek

Öz kaynakları düşük, yatırımlarını yeni borçla finanse eden reel sektör 2024, 2025 ve 2026 yıllarında enflasyon düzeltmesi nedeniyle oluşan farklar üzerinden ilave vergi ödemek zorunda kalacaklar! Yani, enflasyon düzeltmesi, reel sektöre 2024, 2025 ve 2026 yıllarında ilave bir vergi maliyeti getirecek. Buna karşılık, öz sermayesi güçlü olan bankacılık ve finans sektörü ise 2024, 2025 ve 2026 yıllarında enflasyon düzeltmesinin yaratacağı gider etkisi nedeniyle daha az vergi ödeyecek.

Nitekim, banka ve diğer finans kuruluşlarının enflasyon düzeltmesi yapmalarından kaynaklı gider artırıcı ve vergi matrahını azaltıcı etkisi sebebiyle daha az vergi ödemelerinin önüne geçmek için 7491 sayılı Kanun'un 17. Maddesi ile banka ve finans kuruluşlarının enflasyon düzeltmesinden kaynaklı kar ve zararlarının 2024 ve 2025 yılları için vergi matrahının hesabında dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Varlık Yönetim Şirketleri'ne Etkisi

VYŞ ler özel kanun ile BDDK ya tabi olduğundan, VYŞ'ler halka açık ya da ihraççı bile olsa 2023 yılı özelinde BDDK'nın kararına tabidir. Ancak 2023 yılında VUK'a göre düzeltme yapılacak ve bir bilanço çıkarılacak maliyeye bildirilecek, ancak bağımsız denetim çalışmaları sırasında VUK için atılan kayıtlar ya da kayıt atılmadan dışarıda yapılacak hesaplamalar ile oluşturulan kayıtlar silinerek/göz ardı edilerek Bağımsız Denetim Raporu, BDDK'nın 2023 yılı için verdiği karara uygun olarak hazırlanacaktır. 2023 yılı için bir vergi etkisi olmayacaktır.

2024 yılında VYŞ 'ler BDDK kararına göre yine enflasyon düzeltmesi yapmayacak, VUK a göre yapacak. Ancak 2023 yılı bilanço çalışmasında olduğu gibi VUK kayıtları göz ardı edilerek Bağımsız Denetim Raporu düzenlenecektir. Vergisel etkisi bulunmamaktadır.

2025 yılında ise hem VUK hem de BDDK kararı uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılacak, iki düzeltme arasındaki farklara göre ertelenmiş vergiler hesaplanarak bilanço oluşturulacak olup, vergi etkisi yine yoktur. Ancak enflasyonist ortam devam ederse enflasyon artış oranı nispetinde bu yıl öz kaynak erimesi gerçekleşebilir düzeltme neticelinde buna ilişkin önlemler düşünülebilir. 2025 yılı için vergi etkisi olmayacaktır.

SÜMER VARLIK YÖNETİM A.Ş.
Esentepe Mah. Büyükdere Caddesi No: 12 Kat: 3/3 81610/İSTANBUL
Muhür Yetkisi V.D. No.: 786/25-1512
Ticaret Sicil No: 0789225152/200018
www.sumervarlik.com.tr

	VUK	BDDK	SPK
2023 YILI REEL SEKTÖR	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi yok	-	Halka açık şirketler ve ihraççılar Enflasyon düzeltmesi var, Vergi, etkisi yok
2023 YILI BANKA FİNANS	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi yok	Enflasyon Düzeltmesi yok, Vergi etkisi yok	Halka açık şirketler ve ihraççılar Enflasyon düzeltmesi var, Vergi, etkisi yok
2024 YILI REEL SEKTÖR	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi var	-	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi var
2024 YILI BANKA FİNANS	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi yok	Enflasyon Düzeltmesi yok, Vergi etkisi yok	Halka açık şirketler ve ihraççılar Enflasyon düzeltmesi var, Vergi, etkisi yok
2025 YILI REEL SEKTÖR	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi var	-	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi var
2025 YILI BANKA FİNANS	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi yok	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi yok	Enflasyon Düzeltmesi var, Vergi etkisi yok

SÜMER VARLIK YATIRIM A.Ş.
Esenyurt Mh. Büyükdere Cad. Özsezen İş Mrkz.
No: 2/2 B Blok K:1-2-3 Şişli/İSTANBUL
Ticaret Sicil No: 274605/01512
Mersis No: 0780025101200018
www.sumerfinans.com.tr

	VUK 555 seri No'lu Tebliğ 2. Madde	BDDK 12.12.2023 Tarihli Kararı	SPK 28/12/2023 tarih ve 81/1820 sayılı Kararı	BDDK 11.01.2024 tarihli ve 10825 sayılı Kararı
Bankalar ve Finans Şirketleri	2023, 2024 ve 2025 yıllarında Enflasyon Düzeltmesi yapacak ancak vergi etkisi olmayacak	Bankalar ile finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketleri 31.12.2023 tarihli bilançolarında TMS 29 a göre Enflasyon Düzeltmesi Uygulanması	Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarını uygulayan Kurulumuz finansal raporlama düzenlemelerine tabi ihraççılar ile sermaye piyasası kurumlarının, 31.12.2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemlerine ait yıllık finansal raporlarından başlamak üzere TMS 29 hükümlerini uygulamak suretiyle enflasyon muhasebesi uygulamasına,	Bankalar ile finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin 01.01.2025 tarihinden itibaren TMS 29 a göre de enflasyon muhasebesi uygulamasına geçmesine karar verilmiştir.
Reel Sektör Şirketleri	2023 yılı düzeltilme yapacak vergi etkisi olmayacak, 2024 ve 2025 yıllarında Enflasyon Düzeltmesi yapacak ve vergi etkisi olacak	Bu kararın reel sektör etkisi bulunmamaktadır.	Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarını uygulayan Kurulumuz finansal raporlama düzenlemelerine tabi ihraççılar ile sermaye piyasası kurumlarının, 31.12.2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemlerine ait yıllık finansal raporlarından başlamak üzere TMS 29 hükümlerini uygulamak suretiyle enflasyon muhasebesi uygulamasına,	Bu kararın reel sektör etkisi bulunmamaktadır.

SÜPÜR VARLIK YÖNETİM A.Ş.
Eskişehir M. Büyükdere Cd. Özcanlı Mh. 11. Kat
34394 P. Blok K:11-2-3 Şişli / KATILIM
Nispetiye / Beşiktaş / İstanbul
Tic. Sic. No: 278602/01500001
Vergi No: 078602/01500001
WWW.SUPURVARLIK.COM